

A: Fødevarer

Teknologirådet: Brug landbrugsstøtten mere målrettet

Sine Riis Lund

21. april 2017 kl. 5:50 | 0 kommentarer

Der kan være positive synergier ved at placere biogasanlæg på landbrugsjorde, påpeger Teknologirådet. (Foto: Colourbox)

FRIVILLIG TVANG: Landbrugsproduktion bør i langt højere grad end i dag kombineres med andre formål. Derfor bør staten skruer på støtteordningerne til landbruget, foreslår Teknologirådet i ny rapport.

En vindmølle på marken, bufferzoner i tilfælde af skybrud og en gårdbutik med lokale råvarer.

Mulighederne er mange for at kombinere landbrugsproduktion med andre formål, som samfundet prioriterer. Og de muligheder bør udnyttes langt bedre end i dag.

Sådan lyder det fra Teknologirådet i en ny [rapport](#), der bygger på to et halvt års arbejde i projektet "Prioritering af Danmarks areal i fremtiden".

"Spørgsmålet er, hvordan landbruget kan tilgodese andet end det rent industrimæssige og kommercielle landbrug og give plads til andre hensyn, som vi også gerne vil have plads til i det her samfund," siger seniorprojektleder Søren Gram fra Teknologirådet.

CITAT

RELATEREDE ARTIKLER

De samfundsmæssige hensyn

Mulighederne for flersidig drift er klart størst for områder med et ekstensivt landbrug. Her kan landbruget for eksempel kombineres med naturpleje og miljøbeskyttelse. Det gælder alt lige fra høslæt og afgræsning af lavbundslande til naturnær landbrugsdrift i bræmmer omkring områder med urørt natur.

Men det ekstensive landbrug kan også gå hånd i hånd med klimatilpasning, hvor man eksempelvis skaber områder, der kan fungere som bufferzoner i situationer med skybrud.

Andre rekreative aktiviteter som frit tilgængelige markstier og gårdsalg af lokalt fremstillede mærkevarer kan dernæst være med til at fremme samfundshensyn som turisme og fritidsaktiviteter for borgerne.

Det er sværere at kombinere andre formål med det intensive landbrug, men her peger Teknologirådet på, at det dog godt kan gå hånd i hånd med forskellige energihensyn. For eksempel kan man opstille vindmøller eller biogasanlæg på intensivt dyrkede landbrugsarealer, hvis en række forudsætninger er til stede.

Produktion af biogas på landbrugsbedrifter kan ligefrem give synergier begge veje. Biogassen kan udnytte landbrugets restprodukter og affald fra erhverv og husholdninger til produktion af energi, uden at det formindsker fødevarerproduktionen. Derimod kan det gøre det muligt at føre næringsstofferne tilbage til jorden efter afgangningen.

Skru på støtteordninger

Teknologirådet er dog godt klar over, at en udvikling med flersidig drift ikke bare kommer af sig selv.

Derfor har rådet også forslag til metoder, der kan få landmændene med på vognen.

“Vores projekt viser, at en del af støtteordningerne i dag faktisk modvirker den udvikling, samfundet gerne vil have, og her siger vi så, at man bør gå ordningerne igennem med en lup,” forklarer Søren Gram.

Rådet opfordrer politikerne til at komme på banen og føre en anden politik på landbrugsområdet.

“Vi mener, at en større del af de penge fra EU’s landbrugsstøtteordninger, der i dag går rent til hektarstøtte til landmænd, at de i fremtiden skal bruges på en måde, så de understøtter en anden drift, end den vi ser i dag,” siger Søren Gram.

Med andre ord skal støtten målrettes, så den primært tilfalder bedrifter, der går foran med at opfylde formål, som samfundet prioriterer.

Et af eksemplerne i rapporten er, at støtten til den økologiske omlægning målrettes mere aktivt og specifikt end i dag.

Udover ændret brug af støtteordninger kan det også være nødvendigt at se på forskellige former for kompensation for at motivere de mange økonomisk pressede landmænd til at gå nye veje.

Brug jorddeling mere aktivt

Et vigtigt redskab til at nå i mål med denne udvikling er jordfordeling, påpeger rådet. For mange landbrugsbedrifter består i dag af vidt spredte marker, men både samfund og landmænd kan få gevinster ud af at skabe mere sammenhængende landbrugsbedrifter.

“Alle synes faktisk, det her er en god ide, men hvis det skal lykkes er det offentlige nødt til at træde i karakter og lave en bevidst politik på området. Og her foreslår vi, at der oprettes en jordpulje, der kan tilbydes i bytte for arealer, som ønskes anvendt til andre formål,” fortæller Søren Gram.

Erfaringer fra Holland

Der er inspiration at hente til den alsidige brug af de samme arealer, hvis man kigger ud i Europa. Det gælder ikke mindst i Holland. Det fortæller afdelings- og projektchef Karsten L. Willeberg-Nielsen fra Mølbak Landinspektør.

“I Holland er behovet for multifunktionel arealanvendelse endnu større end i Danmark på grund af den større befolkningstæthed og samme intensive arealanvendelse som i Danmark,” fortæller han.

Holland har derfor udviklet løsninger baseret på forhandling med på den ene side landbrugsmæssig ekstensivering i sårbare områder og på den anden side landbrugsmæssig intensivering i robuste områder. Disse løsninger er desuden kombinerede med en generel tilgang til at øge den multifunktionelle brug af arealerne, så de samme arealer både kan tjene produktions-, rekreative-, natur- og miljøformål.

“Og det gælder ikke kun i rum, men faktisk også i tid. For eksempel er det rekreative pres på visse af de bynære skove så stort, at man ikke kan nøjes med en zonerings af skov til forskellige fritidsformål, men man har også opsat skilte i skovene, hvorefter der kun på visse årstider og tidspunkter på dagen kan køres på for eksempel mountainbikes eller luftes hunde uden snor,” siger Karsten L. Willeberg-Nielsen.

[Landbrug »](#)

[Teknologirådet »](#)

sine@altinget.dk

“ Vi mener, at en større del af de penge fra EU’s landbrugsstøtteordninger, der i dag går rent til hektarstøtte til landmænd, at de i fremtiden skal bruges på en måde, så de understøtter en anden drift, end den vi ser i dag.

—
Søren Gram

Seniorprojektleder, Teknologirådet

MEST LÆSTE ARTIKLER

1. Omstridt CBS-forsker får alvorlig kritik for brud på god forsknings-skik

2. CBS-top efter kritik: Meget alvorlig og unik sag

3. DI Fødevarer: Når fake news rammer køledisken

4. Her er 25 anbefalinger til økologiens fremtid

Prøv A: fødevarer gratis i 14 dage

- Artikler
- Debat
- Politisk kalender
- Spørgsmål og svar

GRATIS PRØVEABONNEMENT

Facebook

Twitter

LinkedIn

Email

Mere... 1

0 kommentarer [Skriv en kommentar ↓](#)